

Национален съвет за журналистическа етика

РЕШЕНИЕ

№ 34 от 20.12.2022 г.

Комисията по журналистическа етика на свое редовно заседание на 20.12.2022 г. в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Нели Огнянова

ЧЛЕНОВЕ: Александър Кашъмов
Бойко Василев
Весислава Антонова
Гена Трайкова
Даниела Тренчева
Диляна Илиева
Илия Вълков
Ирина Недева

изслуша доклад по жалба с вх. № 09-032/2022 г. на Н.С. срещу предаване на телевизия *Евронюз България* и съответна публикация на сайта на телевизията от 27 октомври 2022 г., под заглавие *Euronews – X.: Не е работа на полуграмотното простолудие да решава за еврото (euronewsbulgaria.com)*.

I. ПРОЦЕДУРА

1. Жалба с вх. № 09-032/2022 г. твърди нарушение на Етичния кодекс на българските медии, осъществено чрез следната публикация: *X.: Не е работа на полуграмотното простолудие да решава за еврото.*
2. Жалбата е подадена в допустимия от правилника срок.
3. КЖЕ обсъди допустимостта на жалбата, жалбата е допустима.
4. Не е представено становище от медията или издателя.

II. ЖАЛБА

В жалбата се казва: „По време на предаване, излъчено от електронната медия **Евронюз България**, водено от журналистката А. Д., на 27 октомври 2022 г. в качеството си на гост в

предаването Л. Х. представя своето лично виждане, според което „милион и половина българи за малограмотни и не са в състояние да прочетат разписанието за превозните средства ... или, ако могат да го прочетат, не биха могли да го разберат“. В същото интервю Л. Х. квалифицира тези български граждани като „простолюдие“, нямащи право да участват във взимането на решения от държавната власт по жизнено важен за българския фискален суверенитет (респективно за тях) въпрос, а именно този за отказа от националната ни валута и приемането на чужда такава.

Според жалбоподателя гостът на предаването на *Евронюз България* не споделя духа на *Българската Конституция*, според чийто Чл. 1 цялата държавна власт произтича от народа и „препоръчва една фасадна демокрация, в която истинските решения се взимат от привилегирована технократска каста, а значителна част от българското общество е безправна маса от „простолюдие“. Той смята още, че гостът „разделя българското общество на посветени и простолюдие и разглежда българската държава като една корпорация, която трябва да осигури просперитет на „икономически грамотните“, а „простолюдието“ да си знае мястото.“

Жалбоподателят смята, че това е „публична обида от личен характер (към мен, в качеството ми на индивидуален български гражданин), и от обществен характер (към българското общество, в качеството на колективен обект на обидата).

Що се отнася до поведението на медията и водещата, в жалбата се твърди, че „чрез своята липса на адекватна реакция по време на интервюто и чрез избора си на това обидно заглавие като основен акцент в интервюто, неоспорващо словесната атака на добре известна публична личност срещу правата на част от българските граждани, на практика Евронюз България толерира тази атака и създава обществени нагласи, които постепенно правят подобна форма на словесна дискриминация и обидно отношение към българските граждани приемлива норма на поведение.“

Искането е КЖЕ да постанови нарушение на Етичния кодекс на българските медии.

III. РАЗПОРЕДБИ ОТ ЕТИЧНИЯ КОДЕКС НА БЪЛГАРСКИТЕ МЕДИИ, ЧИЕТО НАРУШАВАНЕ СЕ ТВЪРДИ

1.1 Точност

1.1.1 Ще предоставяме на обществото точна и проверена информация и няма преднамерено да скриваме или изопачаваме факти.

2.5 Дискриминация

2.5.1 Като уважаваме правото на всеки да живее в сигурност и безопасност, няма да публикуваме материали, подбуждащи или насърчаващи омраза, насилие и всякаква форма на дискриминация.

2.7 Благоприличие

2.7.1 Ще се придържаме към добър тон и благоприличие в нашите публикации.

IV. СТАНОВИЩЕ НА ОТВЕТНАТА СТРАНА

Не е получено становище от ответната страна.

V. ФАКТИ

Влизането в еврозоната е първостепенен приоритет на държавата. То произтича еднозначно от членството в ЕС, въпрос на време и на изпълнение на критерии е кога точно България ще се присъедини към еврозоната.

В отделни случаи присъединяването на България както към ЕС, така и към еврозоната - се оспорва. Тема с голям обществен интерес е самото присъединяване, оценките за него, перспективата във времето и очакваните последици от присъединяването.

Евронюз България – както показва и името на програмата – поставя акцент върху европейска проблематика. Напълно уместно е да се проведе разговор с известен банкиер и финансист, който да даде експертно мнение за процеса.

Наистина от целия разговор с продължителност 20 минути редакцията е извела в заглавието тезата на гостът Л. Х. за необходимостта от подготовка, за да се участва информирано в дебатите за еврото.

VI. МОТИВИ

КЖЕ обсъди дали е нарушение по отношение на посочените разпоредби на Етичния кодекс.

По т. 1.1.1. Изискването е за предоставяне на точна и проверена информация. В това отношение Л. Х. не е използвал данни или факти, които не се потвърждават. Няма нарушение на 1.1.1.

По т. 2.5.1.

Що се отнася до изискването да не се публикуват материали, подбуждащи или насърчаващи дискриминация, КЖЕ смята, че тази разпоредба от Етичния кодекс не е относима към случая. Този въпрос е част от един по-голям и противоречиво обсъждан в обществото проблем: за връзката между образованието и знанията, от една страна, и управлението на обществените работи, от друга. Именно по този проблем Л. Х. е изказал мнение, че такава връзка според него трябва да съществува и ако „в държавата милион и половина са функционално неграмотни, което означава, че не могат да осмислят прочетеното, такива хора не може да решават дали да сме в Еврозоната или не.“

Според Комисията става дума за лична оценка на Л. Х., на каквато той има право по Конституция.

По т. 2.7.1.

Тонът на дискусията в студиото е спокоен и коректен, няма данни за нарушаване на изискването за благоприличие както от страна на госта, така и от страна на водещата.

На основата на събраната информация и направения анализ, във връзка с чл. 17, ал. 1 от Правилника за дейността, Комисията за журналистическа етика прие следното:

РЕШЕНИЕ:

Намира: Жалба с вх. № 09-032 за **неоснователна**.

Съгласно Правилника за дейността на Комисията за журналистическа етика решението да се изпрати на заинтересованите страни в 7-дневен срок от приемането му.

Председател на КЖЕ:

Нели Огнянова

*Изпълнителен директор на
Фондация НСЖЕ :*

Ева Петрова